

КОВТУНЕНКОКсенія Валеріївна
k.v.kovtunenکو@mzeid.in**КОВАЛИК**Оксана Анатоліївна
o.a.kovalik@mzeid.in**РОДІОНОВ**

Дмитро Андрійович

д.е.н., професор, завідувач
кафедри, Одеський національний
політехнічний університетстарший викладач,
Одеський національний політехнічний
університетстудент, Одеський національний
політехнічний університет

УДК 327.84

**ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ
ІНСТРУМЕНТІВ КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ****INTRODUCTION OF COMPETITIVE INTELLIGENCE TOOLS
IN THE TRADE ENTERPRISES ACTIVITY**DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2020.7.7>**KOVTUNENKO Kseniia Valeriivna** – Doctor of Economics, Professor, Head of department, Odesa National Polytechnic University**KOVALYK Oksana Anatoliivna** – Senior Lecturer, Odesa National Polytechnic University**RODIONOV Dmytro Andriiovych** – student, Odesa National Polytechnic University

У статті розглянуто можливості використання інструментів конкурентної розвідки на торговельному підприємстві. Визначено, що для цього необхідно створити новий відділ, який буде займатися збором інформації. Рекомендовано використовувати програмне забезпечення IntelliProtector, перелічені його функції та переваги. Розглянуто основні ризики, які можуть бути пов'язані з впровадженням даної ідеї, їх імовірність та важливість для даного заходу. Також, розглянуті етапи впровадження конкурентної розвідки в діяльність торговельного підприємства.

* * *

В статье рассмотрены возможности использования инструментов конкурентной разведки на торговом предприятии. Определено, что для этого необходимо создать новый отдел, который будет заниматься сбором информации. Рекомендуется использовать программное обеспечение IntelliProtector, перечисленные его функции и преимущества. Рассмотрены основные риски, которые могут быть связаны с внедрением данной идеи, их вероятность и важность для данного мероприятия. Также, рассмотрены этапы внедрения конкурентной разведки в деятельность торгового предприятия.

* * *

Introduction. In today's conditions of fierce competition in the international market, the search for methods to reduce overall costs in order to gain a competitive advantage is becoming increasingly important for commercial enterprises. The main direction of improving the strategy is a set of methods for finding the necessary information to make appropriate management decisions.

The purpose of the paper is to identify opportunities for the use of competitive intelligence tools in commercial enterprises.

Results. The introduction of methods of competitive intelligence to improve the information security of logistics activities of a commercial enterprise requires the creation of a new department. This will allow you to collect and store information, inform staff, resolve issues in a timely manner, respond quickly to threats. It is also recommended to use IntelliProtector software, which works online, as well as the convenience and mobility and security of licensed services, as a tool for competitive intelligence in commercial enterprises. When a new department is created, the head of the competitive intelligence department will be responsible for the software. The implementation of such measures, namely the protection of information on the basis of competitive intelligence can be divided into 4 main stages: development and creation of a single data bank; creation of a competitive intelligence department; creation of complex security of the enterprise; software implementation. Before implementing any project, it is necessary to assess all possible and existing risks, their types and identify possible ways to reduce them.

Conclusion. The introduction of methods of competitive intelligence to improve the information security of logistics activities of a commercial enterprise will create another structural element of the enterprise. It is proposed to use the program IntelliProtector, which provides convenience and mobility and security of licensed services.

Ключові слова: інструменти, розвідка, конкуренція, торговельні підприємства, проблеми

Ключевые слова: инструменты, разведка, конкуренция, торговое предприятие, проблемы

Keywords: tools, intelligence, competition, trading companies, problems

ВСТУП

У сучасних умовах жорсткої конкуренції на міжнародному ринку, для торгових підприємств все частіше стає актуальним пошук методів зниження загальних витрат з метою отримання конкурентної переваги. Управління логістичною стратегією можна

вважати одним із найефективніших напрямків для зниження витрат, особливо на торговельних підприємствах, оскільки транспортні витрати складають значний відсоток у загальних витратах. Головним напрямом удосконалення логістичної стратегії є сукупність методів пошуку необхідної інформації для прий-

няття відповідних управлінських рішень. Тому тему статті можна вважати актуальною.

Впровадження у діяльність підприємства інструментів конкурентної розвідки розглядалися багатьма авторами, серед них наступні: І.С. Керницький [1] (розглядав конкурентна розвідку підприємств у загальному вигляді); Т.Ю. Ткачук (визначив місце й роль конкурентної розвідки в стратегічному плануванні інформаційної безпеки підприємства) [2]; М.В. Черкашина, М.О. Науменко [5] (порівнювали конкурентну розвідку та консолідацію маркетингової інформації) та ін.

Однак питанню використання інструментів конкурентної розвідки саме на торговельних підприємствах приділялося недостатньо уваги.

МЕТА роботи – визначити можливості використання на торговельних підприємствах інструментів конкурентної розвідки.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У написанні даної статті використані наступні методи дослідження: формалізація понять, узагальнення, аналіз, аналогія.

РЕЗУЛЬТАТИ

Для торговельного підприємства логістика займає важливе місце у діяльності підприємства, але як правило, відсутні відповідні методи отримання інформації та її збереження. Часто відсутній також відділ, який відповідає за безпеку інформації. А оскільки для ефективної реалізації логістичної стратегії отримання необхідної інформації являється дуже важливим, вважається доцільним рекомендації впровадження на підприємства нової інформаційної системи, яка зможе вирішувати нагальні питання стосовно діяльності компанії.

Впровадження інформаційної системи дозволить торговельному підприємству:

- збирати та зберігати інформацію із швидким доступом до неї;
- інформувати персонал про стан компанії та забезпечувати збільшення економічних показників;
- вчасно вирішувати питання відносно отриманої інформації;
- швидко реагувати на загрози.

Цілі впровадження методів конкурентної розвідки на торговельне підприємство представлено на рис. 1.

Впровадження методів конкурентної розвідки для підвищення інформаційної безпеки логістичної діяльності торговельного підприємства вимагає створення нового відділу. Він буде знаходитися у особистому розпорядженні генерального директора для забезпечення ще більшої конфіденційності діяльності відділу. Після схвалення генеральним директором важлива інформація буде надходити до інших відділів, але не в повному обсязі, а лише те, що необхідно для ефективної роботи відділу.

Новий відділ має виконувати не лише свої безпосередні обов'язки аналізу логістичної діяльності та працювати самостійно, він буде виконувати також завдання, отримані від генерального директора, чи досліджуючи питання, які виникають на зборах, та згодом оприлюднювати отримані результати на зборах директорів.

Також в якості інструменту конкурентної розвідки на торговельних підприємствах рекомендується використовувати програмне забезпечення IntelliProtector, яке працює в режимі онлайн, а також забезпечує зручність і мобільність та захищеність ліцензійних послуг. Програма має компактний інтерфейс за допомогою якого зручно працювати у програмі, включає в себе клієнтську базу, сервери ліцензування та веб-API.

Основні функції програми представлено на рис.2.

Перевагою даної програми є функція, яка забезпечує захист від шпигунських програм. Вона має функцію, яка дозволяє блокувати інформацію, якщо ввімкнулися шпигунські пристрої, або невідомі зйомні носії до комп'ютера з увімкненою програмою, та відправляється повідомлення на головний комп'ютер особи, яка відповідає за роботу програми.

За умови створення нового відділу, відповідальність за програмне забезпечення буде нести керівник департаменту конкурентної розвідки. Як можна було побачити з характеристики програмного забезпечення, існує необхідність закупити не лише обладнання для відділу, а й забезпечити всіх робітників компанії необхідними технічними засобами, які може використовувати кожен робітник індивідуально.

Впровадження таких заходів, а саме забезпечення захисту інформації на основі конкурентної розвідки можна розділити на 4 основні етапи: розроблення і створення єдиного банку даних; створення відділу конкурентної розвідки; створення комплексної безпеки підприємства; впровадження програмного забезпечення.

За умови впровадження вище вказаного робітнику необхідно буде робити наступне:

- переперевірка отриманої інформації;
- своєчасне виконання поставлених завдань;
- відсутність доступу сторонніх осіб до індивідуальних технічних засобів, тощо.

Перед впровадженням будь-якого проекту необхідним є оцінка всіх можливих та існуючих ризиків, їх видів та визначення можливих шляхів їх зниження.

Розглянемо детальніше основні ризики, які можуть бути пов'язані з впровадженням даної ідеї, їх ймовірність та важливість для даного заходу.

Найбільш ймовірним ризиком під час впровадження заходів є неякісне програмне забезпечення, що й не дивно, адже для проекту це є основою. Також ризиком може бути невміння чи важкість у використанні програмного забезпечення. Ці дві основні проблеми можна вирішити якщо залучити до роботи професіоналів.

Навчання співробітників можна виконувати у формі очних та заочних курсів з подальшим тестуванням, доцільно організувати навчанням співробітників за допомогою системи дистанційного навчання, у рамках якого можуть бути представлені різні курси (як для користувачів, так і для фахівців), ігрові методики навчання.

Однак, про що компанії дійсно необхідно турбуватися під час впровадження програмного забезпечення – це про те, що конкуренти можуть підкупити розробників та застосовувати дані технології проти торговельної компанії.

Рис. 1. Цілі впровадження методів конкурентної розвідки на торговельне підприємство

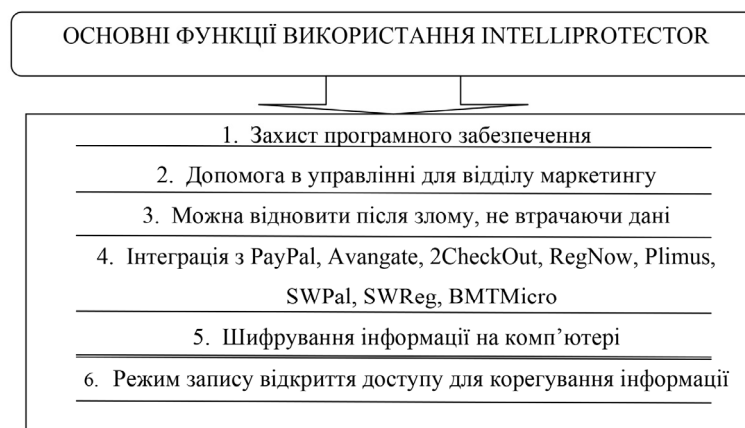

Рис. 2. Основні функції використання IntelliProtector

ВИСНОВКИ

У статті представлено організаційне забезпечення впровадження в діяльність торговельних підприємств інструментів конкурентної розвідки. Визначено цілі та можливості пропонованих заходів. Впровадження методів конкурентної розвідки для підвищення інформаційної безпеки логістичної діяльності торговельного підприємства створить ще один структурний елемент підприємства. Пропонується використовувати програму IntelliProtector, яка працює у режимі онлайн, а також забезпечує зручність і мобільність та захищеність ліцензійних послуг. Розглянуто етапи впровадження конкурентної розвідки в діяльність торговельного підприємства та основні ризики, які можуть бути пов'язані з впровадженням даної ідеї, їх ймовірність та важливість для даного заходу.

У подальшому рекомендується досліджувати напрямки використання інструментів конкурентної розвідки не лише у безпеці, а й в інших сферах діяльності торговельних підприємств.

Список використаних джерел

1. Ковалик О.А. Інфраструктура підтримки малого бізнесу: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка. Фінанси. Право*. 2015. №4/1. С. 7-9.
2. Конкурентна розвідка підприємств: курс лекцій / І.С. Керницький та ін. Львів: Ліга-Прес, 2015. 388 с.
3. Ткачук Т.Ю. Місце й роль конкурентної розвідки в стратегічному плануванні інформаційної безпеки підприємства.

Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2013. № 2. С. 47-53.

4. Червякова Т.І., Червякова В.В. Організація системи інформаційних потоків контролю в управлінні підприємствами автосервісу. *Інноваційна економіка*. 2013. № 3. С. 333-338.

5. Черкашина М.В., Науменко М.О. Конкурентна розвідка та консолідація маркетингової інформації в системі менеджменту інтегрованих корпоративних структур. *Бізнес Інформ*. 2013. № 8. С. 357-361.

References

1. Kovalyk O.A. Small Business Support Infrastructure: Current Status and Development Prospects. *Economics. Finances. Law*. 2015. № 4/1. pp. 7-9 (in Ukrainian).
2. Kernyskyi I.S., Zhyvko Z.B., Kopytko M.I. Competitive intelligence of enterprises. Lviv: Liha-Pres, 2015. 388 p. (in Ukrainian).
3. Tkachuk T.Y. The place and role of competitive intelligence in the strategic planning of information security of the enterprise. *Information security of man, society, state*. 2013. № 2. pp. 47-53. (in Ukrainian).
4. Chervyakova T.I., Chervyakova V.V. Organization of the system of controlling information flows in the management of car service enterprises. *Innovative economy*. 2013. № 3, pp. 333-338. (in Ukrainian).
5. Cherkashyna M.V., Naumenko M.O. Competitive intelligence and consolidation of marketing information in the management system of integrated corporate structures. *Biznes Inform*, 2013, No 8, pp. 357-361. (in Ukrainian).